

Yükselenler Tevazu ile Yükseldiler

(devamı)

Esasında sermayesi olan insan böyle yapar. Dolu insanlardır ki olgunlaşmış başaklar gibi tevazu ile başlarını yere eğerler. Boş insanlardır ki kuş taklidi yapıp uçmaya çalışırlar fakat sonra yere çakılıverirler. Tarih bunun misalleriyle doludur. Siz de çevrenizde bu tür örneklerle rastlamışsınızdır. Yukarılarda pervaz ediyor gibi görünen mütekebbirlerin nasıl yere çakıldıklarını görmüşsünüzdür. Bugünün mütekebbirlerinin âkıbeti de bundan farklı olmayacaktır.

Hz. Ömer (radiyallahu anh), yaşanan kuraklığı kendi günahlarından biliyor, “Benim günahlarım yüzünden ümmet-i Muhammed’i mahvetme Allah’ım” diye yalvarıyordu. Yağmur duasına çıkıldığında Resûlullah’ın amcası Hz. Abbas’ın ellerinden tutuyor ve onu vesile ederek Allah’a yalvarıyordu. Halk neyle geçiniyor, neyle besleniyorsa o da onunla iktifa ediyordu. Mescid-i Aksa’nın anahtarlarını almaya giderken mevaliden biriyle yolculuk yapıyor ve yanlarına aldıkları tek deveye de sırayla biniyorlardı. İcabında, yolda duruyor, yırtılan elbiselerini yamıyordu. İmkânsızlıktan mı bunları yapıyordu? Hayır. Hz. Ömer’in halife olduğu dönemde sadece Şam’da ihtiyaç anında kullanmak üzere kırk bin yedek at besleniyordu. Devlet imkânları olabildiğine genişlemişti. Buna rağmen o, kamu malında fazlasına hakkı olmadığını düşündüğü için oldukça mütevazi ve kılı kırk yararcasına bir hayat yaşıyor, Allah’a vereceği hesabı düşünüyordu.

Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer gibi kâmet-i bâlâlar tevazu kanatlarını yerlere serdikçe Allah da onları yükseltti ve onların eliyle İslâm bayrağını her yerde dalgalandırdı. Nam-ı celil-i ilahî, nam-ı celil-i Muhammedî onlar sayesinde uzak diyarlarda bir bayrak gibi dalgalandı. Farklı kültür ve milletlerden insanlar akın akın İslâm’a koştular. Allah onların eliyle Bizans ve Sasani gibi dönemin en güçlü iki devletini dize getirdi. Hz. Ömer’in gelişine, duruşuna ve genel ahvaline bakan Kudüs hahamları, “İşte Mescid-i Aksa’nın anahtarlarını teslim edeceğimiz zat budur!” dediler. Burada şunu dememe müsaade edin: Nerede onlar, nerede biz! Onları sevdiğini ve onların yolundan gittiğini iddia edenler kendilerini bir kere daha gözden geçirmeli değil mi?

Hz. Osman ve Hz. Ali’nin durumları da onlardan farklı değildi. Hz. Osman çok varlıklı biriydi. Düşünün ki Mute hareketi öncesinde orduya destek maksadıyla 500 deveyi yüküyle birlikte bağışlamıştı. Hem Mekke’nin hem de Medine’nin en zenginleri arasında yer alıyordu. Buna rağmen o, oldukça sade bir hayat yaşıyor, Mescid-i Nebevî’de kumdan bir yastık üzerinde istirahat ediyordu. Saraylarda değil, sıradan basit bir evde yaşıyordu. Öyle ki gözü dönmüş caniler onun bulunduğu eve rahatlıkla girmiş ve Kur’ân okuduğu esnada onu şehit etmişlerdi.

Hz. Ali daha çocuk iken İnsanlığın İftihar Tablosu’na iman etmiş ve ilkler arasında yerini almıştı. Daha sonraki hayatında da mesafe kat ede ede zirveleri tutmuştu. Allah Resûlü’nün (sallallahu aleyhi ve sellem) onun hakkında o kadar çok takdîr sözleri

vardır ki bir araya toplansa bir kitap yapar. Fakat Haydar-ı Kerrar, Damad-ı Nebi, Fatih-i Hayber, Reisü'l-Evliya gibi unvanlarla yâd ettiğimiz Hz. Ali (radıyallahu anh), manzum bir kasidesinde şöyle diyordu:

Allahım! Sadece muhsinleri affedersen eğer Sen,
Hevasına yenik düşmüş mücrimleri bulunur mu affeden!?
Allahım! Lütfunu hatırlayınca bütün korkularım eriyor,
Günahlarım zihnime hücum edince gözlerimden yaşlar geliyor.

Evet, büyük onlardı. Büyüklüklerini tevazu ile taçlandırıyorlardı. Onlar tevazuda zirveleştikçe Allah da onları yükseltiyordu. Onlar ise yükseldikçe kendi isimlerinin üzerine bir çarpı daha çekiyorlardı. Kazanımları, yaşadıkları hayat, kendilerine bakışları ortada. *el-Kulûbu'd-dâria'*daki dualara bakacak olursanız, Şah-ı Geylani, İmam Gazzâli, Hasan Şazeli, Muhammed Bahauddin Nakşibend ve daha nice hak dostlarının da sürekli kendilerini sıfırladıklarına şahit olursunuz. Onlara bakarak kendimizi kontrol ettiğimizde, "Nerede onlar, nerede Müslümanlık iddiasında bulunan bizler!" demekten kendimizi alamıyoruz.

Sözü, çağın söz sultanına getirelim. Diyor ki, "Sen ey riyakâr nefsim! Dine hizmet ettim diye gururlanma. 'Allah bu dini bir recul-ü facir (günahkâr adam) ile de teyit buyurur.' sırrınca, müzekka olmadığın için belki sen kendini o recül-ü facir bilmelisin." (Bediüzzaman, *Sözler*, 26. Söz) Kim diyor bunu? Bir dönemin ihya hareketini omuzlarında bayraklaştıran ve yazdığı eserlerle milyonlarca insana ilham kaynağı olan bir zat diyor. Demek ki bir insanın Allah'a yakınlığı, O'nunla münasebeti ne kadar güçlüyse, tevazu ve mahviyeti de o kadar derin oluyor. Allah'a yakınlaşan kimseye düşen şey, kendini sıfırlamaktır. Halkın takdir ve alkışlarına veya temsil ettiği makam ve pâyelere aldanarak kendini bir şey zannetmek, Zat-ı İlahî'ye gölge etmek anlamına gelir. Cenab-ı Hak, Kendini bize bildirdiği ölçüde bizleri tevazu, mahviyet ve hacaletle serfiraz kılsın ve haddimizi bilmeye muvaffak eylesin! Amin.